

УПРАВЛЕНИЕ № 79/18.02.2016г.

СТАНОВИЩЕ

на научните трудове на гл. ас. Юри Динев Вълев, доктор за участие в обявения конкурс за научното звание „Доцент” към катедра „Технически и ледени спортове” в професионално направление 7.6. Спорт, специалност Конен спорт по Теория и методика на физическото възпитание, спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура) в Национална спортна академия „В. Левски”, обнародван в ДВ, бр. 84 от 30.10.2015

Рецензент: доц. Петър Дойчев, д-р

В конкурса за заемане на академична длъжност „Доцент” по конен спорт за нуждите на катедра „Технически и ледени спортове” към НСА „В. Левски” участва само един кандидат – гл. ас. Юри Динев Вълев, д-р.

Данни за кандидата

Творческата и педагогическа дейност на гл. ас. Юри Вълев го характеризира като мн. добър специалист и компетентен научен работник в областта на конния спорт у нас.

Като спортист то постига забележителни спортни успехи – многократен шампион на страната и двоен балкански шампион. За активна спортно-състезателна дейност е удостоен със званието „Майстор на спорта”. Завършил техникум по ветеринарна медицина в Ст. Загора – ветеринарен техник с направление ветеринарно-медицинско обслужване и грижи за животните. Владее английски и руски език. Член е на управителния съвет на Българската федерация по конен спорт (1997 – 2015). Председател на ездави клуб „Св. Георги” (1996 – 1912). Директор и организатор на международен турнир по конен спорт „Свети Георги”, международен съдия (1988-2015). Гл. ас. Юри Вълев за кратко време се утвърждава като добър педагог, пропагандатор и внедрител на научните постижения в

практиката. Под ръководството на Юри Вълев израстват млади специалисти, които успешно се реализират в практиката.

I. Трудовете от представения списък на публикациите

В подготовката си за конкурса гл. ас. Юри Динев Вълев представя списък на учебници, ръководства, учебни помагала, монографии – 5 заглавия.

От предложените за становище 20 научно-изследователски труда, 11 са самостоятелни разработки, отпечатани в списания, 6 – в съавторство, цитиран е в 15 списания (български) и 3 в чужбина).

II. Общ преглед на научно-изследователската, научно-приложната и педагогическа дейност на кандидата

Общият преглед върху публикациите на гл. ас. Юри Вълев, показва, че неговите научни интереси и постижения са в следните основни направления:

1. Теоретически и методологически проблеми на конния спорт.
2. Общи основи и управление на тренировъчния процес.
3. Контрол и оценка на спортната подготовка.

В качеството си като сътрудник и треньор на елитни спортисти, Вълев продължава задълбочено да изучава специфичните особености на тренировъчния процес по конен спорт, с участието на висококласни коне и ездачи, които го довеждат до важни заключения на допуснатите грешки във фазовата структура на прескока от отделните коне, ездачи и системата „кон - ездач” като цяло. За първи път Вълев разглежда ездачът и конят като една сложна, взаимно свързана и взаимно влияеща се система. От учебното помагало „Анализ на допуснатите грешки от коня и ездача при прескачане на препятствия”(1990) са изведени съответни изводи и обобщени важни препоръки с практическа насоченост. Ръководството е

разпространено във всички спортни клубове в страната като основно учебно помагало (труд № 2).

Голяма част от научните търсения на кандидата са насочени към средствата и методите за усъвършенстване на ездовата подготовка. В учебното помагало „Основна обездка на коня” е представено с много илюстрации и схеми. Представени са различни упражнения за усъвършенстване на правилния седеж на ездача. Подробно са разгледани принципите които намират място при обучението и тренировките.

Висока оценка заслужава „Ръководството за начално обучение на ездача по конен спорт” издадено от НСА (2013) за което много специалисти пренебрегват. То е богато онагледено с илюстрации, снимки и скици. Съобразена е с учебната програма за обучение на студенти – бакалавърска и магистърска степен. Използвани са много съвременни научни източници, публикувани във водещите страни и от личния опит на кандидата. Безспорен факт е, че от правилната методика в началното обучение по конен спорт зависи овладяването на ездовото майсторство, което изисква много време, знания, усет и търпение. В Параолимпийските игри за хора с увреждания е застъпена дисциплината обездка за деца и възрастни с различни увреждания – детска церебрална парализа, гръбначни изкривявания, неврологични, ортопедични, психични, сърдечно съдови и др. заболявания. В тематичен план основно са разработени въпросите за качествата на ездача и коня, правилата за езда в манежа и полето, екипировката и амуницията на коня, подготовката за езда, основните упражнения в ездата при обездката, стреса и страха при началното обучение по конен спорт, обучение в безопасно падане от коня, указания за езда с насоченост към състезания и пр.

Кандидатът има и други оригинални изследвания. В монографията си „Контрол и оценка на спортната подготовка в

конния спорт” (2015) ще се спра на някои от най-съществените моменти от труда:

1. Въведени са редица нови понятия, като факторна валидност, връзката признак – тест – фактор, оптимизационни критерии, стратегическо решение, тактическо решение, оценъчни скали и мн. други. Наред с това се дават и някои нови определения на известни в теорията термини, много добре аргументирани (напр. статистическа надеждност, фактор на спортното постижение, спортна техника и т. н.).

2. Оригинална е класификацията за нуждите по изграждането на системата за контрол на спортното постижение и възможността за сравняемост на постижението, отчитано при различни състезания.

3. Принос на труда се състои в очертаването на функциите на контрола върху факторите на спортното постижение. Трудът играе ролята на една достатъчно пълноценна теория, която е насочена към практиката.

4. Приложени са редица оригинални идеи и методи както с изграждането, така и с функционирането на системата за контрол. Ето и някои примери:

- * редуцирането на тестовете за контрол с минимум загуба на информация.

- * прогнозиране и планиране на спортното постижение и неговите фактори.

- * частни и обобщени критерии за взимане на оптимални стратегически решения, относно разпределението на общото количество тренировъчно въздействие по страните на подготовката и самите фактори на спортното постижение.

Към представената монография имам и някои забележки, те са следните:

1. На някои места могат да се констатират известни повторения, но донякъде те са оправдани, тъй като обикновено

съдържат нова гледна точка по даден проблем, като напр. между основната функция на контрола и прякото планиране и коригиране на тренировъчните въздействия.

2. В отделни моменти авторът е разширил не напълно обосновано разглеждането на някои проблеми (напр. въпроса за статистическата надеждност на признаците).

3. Трудът може да се съкрати с 20-30 стр. без да се наруши логиката на изложението.

Посочената научна продукция на Юри Вълев по обем и най-вече по доказани достойнства, отговаря напълно на законните изисквания за получаване на научното звание „доцент”. Гл. ас. Юри Вълев е с педагогически стаж от 28 години, като преподавател по конен спорт. Като такъв той се откроява с високата си професионална подготовка. Неговите лекции и упражнения са наситени с много снимки, скици, рисунки и примери и даваните от него знания се възприемат много добре от студентите.

Заключение: Изхождайки от цялостната учебно-възпитателна работа на Юри Вълев като педагог – преподавател в НСА, от неговите безспорни успехи като практикуващ треньор, научните му интереси и трудолюбие, предлагам да му бъде присъдена академичната длъжност „доцент” към катедра „Технически и ледени спортове”, по специалност „Конен спорт”.

София, 20.II.2016г.

Изготвил становището:
доц.Петър Дойчев, д-р

